БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 113 (4360). | 9 июнь сешанба — 1970 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Карелия АССР—50 ёшда

КЕЧА Петрозаводскда КПСС Карелия область комитети, Карелия АССР Олий Совети, КПСС Петрозаводск шаҳар комитети ва меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг Карелия АССР ташкил топганлигининг 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлди.

Тантанали мажлисни Карелия АССР Министрлар Советининг Раиси А. А. Кочетов очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичевга сўз берилади. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Карелия область партия комитети, Карелия АССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советига юборган табрикномасини ўқиб эшиттирди.

СССР Олий Совети Президиумининг Карелия АССРни Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармони ўқиб эшиттирилди. П. Н. Демичев гулдурос қарсаклар остида республика байроғига орденни қадаб қўйди.

Ўртоқ П. Н. Демичев мажлисда ҳозир бўлганларни ва республиканинг барча меҳнаткашларини Ватаннинг юксак мукофоти билан қизғин табриклади, уларга коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

(ТАСС).

МАШҲУР механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган. У бошлиқ участка пахтакорлари ҳозирги кунда ғўзаларни яхши парвариш қилмоқдалар. Суратда: Турсуной Охунова ва илғор сувчи Б. Холдоров сув таралган майдонни кўздан кечиришмоқда.

Қ. РОЗИҚОВ фотоси. (ЎзТАГ).

СУВ-ҒЎЗАНИНГ ҚОНИ

Бу йил колхозимиз деҳқонлари 736 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 27 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдилар. Ана шу юксак маррани кўзлаб, иш юритаётган миришкор пахтакорларимиз дала ишларини эрта баҳордан уюшқоқлик билан ташкил этмоқдалар. Ғўза ниҳоллари униб чиққач уни яганалаш, культивация қилиш ишлари намунали олиб борилди. Ҳозирги кунда пахтакорларимиз ғўзаларни сифатли парваришлаб, суғориш, озиқлантириш, культивация қилиш каби агротехник тадбирларни бир-бирига боғлаб олиб боришяпти.

Колхозимизда бригада ва звеноларaро ўзаро социалистик мусобақа қизитиб юборилган. Пахта далаларида унумли меҳнат қилаётган механизатор ва сувчилар ўз вазифаларини сидқидилдан адо этмоқдалар. Парвариш ишлари айниқса Абдулла Алимов бошчилик қилаётган звенода намунали олиб борилаяпти. Бу звено коллективи ўзларига қарашли 36 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан планда белгиланган 30 центнер ўрнига 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилганлар. Улар зиммаларидаги ана шу вазифани ўринлатиш, бу йил ҳар йилгидан мўл ва сифатли пахта етиштириш учун астойдил курашмоқдалар. Звенонинг Ж. Бойимбетова, Э. Турғунбоев, Х. Тошматова, О. Рометова каби аъзолари ғўза парваришида самарали меҳнат қилиб, кунлик нормаларини 1,5—2 баравар ошириб адо этишмоқда.

Ғўза парваришининг ҳозирги долзарб дамларида суғориш ишлари ҳам меёрида олиб борилмоқда. Сув ғўзанинг қони деганларидек, сувчиларимиз ғўзаларга маромида сув тарамоқдалар. Сувчиларимиз ғўзаларни суғоришда агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда иш тутмоқдалар. Натижада сувдан чиққан ғўзалар бақувват, серҳосил бўлиб ўсаяпти. Бу ишда сувчилардан Ҳакимжон Камолов, Раҳмон Кенжабоев ўртоқлар ўрнак бўлишаяпти.

Ғўза парвариши ака-ука Йўлдош ва Мўйдин Тўхтасиновлар, Павел Скоробогаченко бошлиқ звеноларда ҳам яхши олиб борилаяпти. Бу азаматлар майдонлардан олинадиган ҳосилни бу йил камида 4—5 центнерга кўтариш мажбуриятини олганлар.

Колхозимиз деҳқонлари райондаги Калинин номли колхоз пахтакорлари билан ўзаро социалистик мусобақа боғлашган. Мусобақадошлар бир-бирларининг далаларини тез-тез кўздан кечириб турадилар. Ғўза парваришида эришилаётган ютуқ ва камчиликларни кўрсатадилар.

Яқинда Калинин номли колхознинг уста пахтакорлари, тажрибали механизатор ва звено бошлиқларидан бир группаси колхозимиз пахта далаларини кўздан кечирдилар. Улар хўжалигимиздаги кўпгина бригада ва звеноларда бўлиб, ютуқ ва камчиликларни очиқ-ойдин айтишди.

Мусобақадошларнинг мулоҳаза ва маслаҳатларига амал қилаётган деҳқонларимиз шу кеча-кундузда парваришни қизитиб юборишди.

Беш йилликнинг сўнгги йилида зиммаларига улкан мажбуриятлар олиб, далаларда тер тўкаётган миришкор деҳқонларимиз, азамат механизаторларимиз, тажрибали сувчиларимиз албатта ўз сўзларининг устидан чиқадилар.

П. САУЛЬКИН,
Янгийўл районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси.

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАРИ

СВЕРДЛОВСК, 5 июнь (ТАСС). Бугун бу ерда Свердловск-Чкалов округи сайловчилари СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Андрей Павлович КИРИЛЕНКО билан учрашдилар.

ТБИЛИСИ, 5 июнь (ТАСС). Тбилиси-Киров сайлов округининг сайловчилари З. Палиашвили номли давлат академик опера ва балет театрида СССР Олий Советининг Миллатлар Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Василий Павлович МЖАВАНАДЗЕ билан учрашдилар.

Сўзга чиққан А. П. Кириленко ва В. П. Мжаванадзе ўртоқлар СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиб, ўзларига катта ишонч билдирганликлари учун сайловчиларга самимий ташаккур билдирдилар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ОБЛАСТЬ ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР

Ўрта Чирчиқ райони (район партия комитетининг секретари **С. Аҳмедов**, район ижроия комитетининг раиси **А. Назаров**, қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Р. Қўчқоров**, район комсомол комитетининг секретари **Т. Мирёқубов**, пилла қуритиш бош идорасининг директори **Т. Султонова** ўртоқлар) йиллик пилла тайёрлаш планини 100,3 процент бажаришга эришган ва тайёрлов пунктларига 170,9 тонна ўрнига 171,4 тонна «кумуш тола» топширган.

Оржоникидзе райони (район партия комитетининг секретари **В. А. Чернов**, район ижроия комитетининг раиси **М. Қосимов**, қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Ю. Ғуломов**, район комсомол комитетининг секретари **Б. Тўрахонов**, пилла қуритиш бош идорасининг директори **Т. Орипов** ўртоқлар) йиллик планни 100,1 процент бажариб, тайёрлов пунктларига 121 ўрнига 121,2 тонна пилла етказиб берган. Ҳар икки районда пилла топшириш давом эттирилмоқда.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ЎРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 8 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — ўриладиган майдон, учинчи стун — ўрилган майдон; тўртинчи стун — планнинг бажарилиш проценти

Калинин	5351	330	6,2
Бўка	9492	570	6,0
Ўрта Чирчиқ	26597	1357	5,1
Янгийўл	10647	525	4,9
Оққўрғон	2095	—	—
Бекобод	5746	—	—
Бўстонлиқ	9651	—	—
Юқори Чирчиқ	22131	—	—
Оржоникидзе	490	—	—
Область бўйича	92200	2782	3,0

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАВЛАТГА ПИЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 8 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(йиллик планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун—районларнинг номи, иккинчи стун—бир кунлик ўсиш, учинчи стун—мавсум бошидан бери.

Оққўрғон	0,1	105,5
Янгийўл	0,05	104,0
Ўрта Чирчиқ	0,4	103,0
Калинин	0,1	102,8
Оржоникидзе	0,1	101,5
Бўка	0,2	93,6
Юқори Чирчиқ	0,9	93,0
Бўстонлиқ	9,5	81,1
Бекобод	—	80,9
Область бўйича	0,7	97,9

ҒАЛЛАОРОЛ РАЙОНИ КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИНИНГ ДОН ЭКИНЛАРИ ЎРИМ-ЙИҒИМИНИ ЎТКАЗИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН ТАДБИРЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

ҒАЛЛАОРОЛ РАЙОНИ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ ТАШАББУСИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ғаллаорол райони колхозлари ва совхозларининг дон экинлари ўрим-йиғимини қисқа муддатда ўтказишга қаратилган тадбирларини қараб чиқди ва маъқуллади.

Область ва район партия комитетлари, дон экувчи хўжаликларнинг бошланғич партия ташкилотлари зиммасига Ғаллаорол райони тадбирларини колхозчилар ва совхоз ишчиларининг йиғилишларида кенг муҳокама қилишни ташкил этиш, асосий майдонлардаги ғаллани 15 иш кунида ўриб олиш вазифасини қўйган ҳолда ҳосил ўрим-йиғими суръатларини тезлаштириш юзасидан конкрет чоралар белгилаш мажбурияти юклатилди.

«Узсельхозтехника» республика бирлашмасига, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик, Автомобиль транспорти, Тайёрлаш министрликлари ва уларнинг жойлардаги органларига ўрим техникаси, дон тозалайдиган машиналар, автомобиль транспортига техника хизмати кўрсатиш ҳамда улардан юқори унум билан фойдаланишни ва донни узлуксиз қабул қилиб олишни таъминлаш таклиф этилди.

Республика, область ва район газеталарига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига ғалла ўрим-йиғимининг боришини, ғаллани ўриш, ташиш ва тайёрлашда банд бўлган илғор комбайнчилар, шоферлар ва бошқа ходимларнинг тажрибасини кенг ёритиш таклиф этилди.

Ғаллаорол районининг колхозлари ва совхозлари партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумлари тарихий қарорларини турмушга татбиқ қила бориб, партия ва ҳукумат томонидан кўрсатилаётган ҳар тарафлама ёрдамдан фойдаланиб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб нишонлаб фидокорона меҳнат қилиш натижасида дон экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар.

Район хўжаликлари 1970 йилда 95690 гектар майдонга дон, шу жумладан 71137 гектар майдонга буғдой ва 24097 гектар майдонга арпа экдилар. Дон экишда фақат экиш кондициясига етказилган навли уруғликдан фойдаланилди. Тоза шудгор ва ҳайдаб аввал бошқа экинлар экилган ерларга экилган ғалла майдони анча кенгайтирилди, кузги ғалла майдони барча ғалла майдонининг 80 процентига етказилди.

Ғаллани ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб парваришлашга катта эътибор берилди. 16680 гектар майдондаги ғалла қишлоқ хўжалик авиацияси ёрдамида озиқлантирилди. 48225 гектар майдонда эртанги бороналаш ўтказилди. Бегона ўтларга қарши курашиш мақсадида 18976 гектар майдонда гербицидлардан фойдаланилди. Районнинг кўпчилик хўжаликлари ўтган йиллардаги тажрибага таяниб, булоқ ва сел сувларидан ғаллани суғориш учун фойдаландилар.

Агротехника тадбирлари комплексининг қулай об-ҳаво шароити билан мувофиқлаштирилиб амалга оширилиши дон экинларидан дон етиштириш ва тайёрлаш, уруғлик ва чорва моллар учун ем-хашак фондлари жамғариш юзасидан белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштириш имконини берди.

Халқимизда фақат мўл ҳосил етиштиришнинг ўзи билан иш битмайди, уни белгиланган вақтда ва нобуд қилмасдан ўриб-йиғиб олиш ҳам керак, деган ибратли гап бор. Ўрим-йиғим — ғаллакорлар учун энг масъулиятли давр.

Район колхоз ва совхозлари ўз зиммаларидаги масъулиятни ҳис этиб, ҳосил ўрим-йиғимига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш даври учун тадбирлар белгиладилар. Асосий майдонлардаги дон экинларини 15 иш кунида юқори сифатли қилиб ўриб-йиғиб олишга қарор қилинди.

Район колхоз ва совхозлари дон экинларини ўриб-йиғиб олиш учун 467 дон комбайнини тайёрладилар. Доннинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик мақсадида барча комбайнлар герметизация қилинди.

Хирмонларда донни қайта ишлаш учун мавжуд 97 дон тозалайдиган машиналарнинг ҳаммаси тайёрланди. Колхоз ва совхозлар бу техника билан 15 кун ичида 30 минг тоннадан зиёд донни тозалайди ва буғдой ҳамда арпа тайёрлаш планини бажара оладилар.

Дон экувчи йирик 1-«Ғаллаорол» ва 2-«Ғаллаорол» совхозлари дон тозалайдиган пунктлар қурдилар ва бу дон тозалашни тўла механизациялаш имконини беради. Хамма хўжаликларда дон тозалайдиган, дон ортадиган ва туширадиган машиналар ҳамда бошқа хил техника билан таъминланган марказлашган механизациялашган хирмонлар қурилди ва улар донни қабул қилиб олишга тайёрлаб қўйилди.

Хўжаликлардаги барча омборлар ремонтдан чиқарилди ва дизенфекция қилинди. Йўллар, кўприклар ва тош-тарози хўжалигини ремонт қилиш тугалланди.

Ёнғинга қарши кураш тадбирлари амалга оширилди: барча комбайнлар ўт ўчирадиган мосламалар, кум солинган яшчиклар ва кигизлар билан таъминланди. Барча ғалла майдони, хирмонлар ва дала шийпонларининг атрофидаги ўтлар ўрилди ва туташ жойлар ҳайдалди. Комбайнларнинг ҳар бир группасига плуги бўлган ҳайдов тракторлари бириктиб қўйилди. Ғалла ўрим-йиғимида банд бўлган ходимлар ўртасида ҳосилни ёнғиндан қандай сақлаш юзасидан инструктаж ўтказилди.

Доннинг захарли ўтлар дони билан ифлосланишига йўл қўймаслик мақсадида барча ғалла майдони текшириб чиқилди ва бегона ўтлар юлиб олинди.

Ғалла ўрим-йиғимига тайёргарлик кўриш даврида амалга оширилган ташкилий ишлар комбайнларнинг икки сменада тўхтовсиз ишлашини, дон тозалаш техникасининг кеча-ю кундуз ишлашини ва ўрилган ҳамда янчилган доннинг хирмонлар ва тайёрлов пунктларига ўз вақтида ташилишини таъминлайди.

Ўтган йилларнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, агар дон экинлари группа усулида ўрилсагина юксак меҳнат унумдорлигига эришилади. Бу прогрессив усул туфайли ҳар бир комбайн билан бир кунда ўрта ҳисобда 15 гектар майдондаги ғалла ўриб олинади. Шу туфайли барча колхозлар ва совхозларда комбайнлар группаси вужудга келтирилди ва улар ўрадиган майдонлар белгиланди. Ҳар бир группада 8—10 комбайн бор.

Ҳар бир хўжаликда ўрим даври учун иш планлари тузиб чиқилди. Мавжуд комбайнларни ва ҳар бир комбайн билан бир кунда 15 гектар майдондаги ғаллани ўришни ҳисобга олиб, район бўйича битта агрегат учун белгиланган мавсум нормаси 220 гектарни ташкил этади. Лалми ерларда асосий майдондаги ғаллани 15 иш кунида ўриб-йиғиб олиш вазифаси қўйилди.

Ғалла ўз вақтида ўриб-йиғиб олинса камида 50 минг тонна сомон тайёрлаш мумкин. Сомон йиғиштириб олинган участкаларда дарҳол ер ҳайдашга киришилади. Бу келгуси йил ҳосили учун тупроқни яхши юмшатиш ва дон экинлари ҳосилдорлигини гектар бошига 1,5—2 центнер ошириш имконини беради.

Дон экинларини ўришни тўхтовсиз давом эттириш, комбайнлардан чиққан донни ҳирмонларга ва хирмонлардаги донни тайёрлов пунктларига узлуксиз ташиш мақсадида ҳаммаси бўлиб 638 та, шу жумладан район хўжаликларига қарашли 98 та юк автомобили ажратилди.

Техника ёрдами кўрсатиш учун хўжаликларга «Узсельхозтехника»нинг 14 та кўчма автомобиль устахонаси юборилади ва бундан ташқари хўжаликларнинг ўзлари 43 та кўчма устахона ташкил этадилар.

Ўтган йиллари айрим колхоз ва совхозлар ўзларини уруғлик буғдой ва арпа билан тўла таъминламаганликлари ҳамда уруғлик ссудаси олишга мажбур бўлганликлари фактлари юз берган эди. Бу ҳолга барҳам беришга қарор қилинди. Ҳар бир хўжаликни районлаштирилган навли юқори сифатли ўз уруғлиги билан тўла таъминлаш назарда тутилмоқда. Уруғлик донни тозалаймиз, унинг экиш сифатларини текширамиз ва уруғлик сақланадиган омборларга келтириб қўямиз. Барча колхоз ва совхозлар ўзларида етиштирилган уруғлик олиш учун навли ғалланинг энг юқори ҳосилли участкаларини ажратдилар ва уни апробация қилишни тугалладилар. 15—20 процентли страхование фондини ҳисобга олган ҳолда уруғлик жамғарамиз. Барча колхозлар ва совхозлар дон экинлари уруғлиги хўжаликлараро страхование фондини вужудга келтиришга қанча ҳисса қўшажакларини белгилаб чиқдилар.

Район хўжаликларида кўп сонли қорамол, қўй ва паррандалар бор. Чорва молларни ем билан таъминлаш колхозлар ва совхозларнинг муҳим вазифаси ҳисобланади. Ем учун 7.000 тонна арпа жамғарилади. Бундан ташқари район хўжаликлари давлатга донни тозалаб топширганларида қўшимча равишда тахминан 10 минг тоннага яқин буғдой ва арпа чиқиндисини ем сифатида жамғаришлари мумкин. Бошқача қилиб айтганда район хўжаликлари ўзларида етиштирилган емга эга бўладилар.

Район колхоз ва совхозлари давлатга 27600 тонна дон, шу жумладан 18300 тонна буғдой, 7900 тонна арпа ва 1400 тонна нўхат топширишни планлаштирганлар. Район ғаллакорлари ўз имкониятлари ва резервларини чамалаб кўриб, давлатга қўшимча равишда 7000 тонна буғдой сотиш мажбуриятини олдилар. Давлатга топшириладиган барча дон тозаланади ва талаб қилинган кондицияга етказилади. Бундан ташқари, 1-«Ғаллаорол» совхози республиканинг колхоз ва совхозларига навни янгилаш учун 5000 тонна олий репродукциядаги навли дон экинлари уруғлиги сотади.

Район ғаллакорлари олдида навли уруғлик тайёрлашдан иборат масъулиятли вазифа турибди. «Қорақишлоқ», 1-«Ғаллаорол», 2-«Ғаллаорол» совхозлари ва «Победа» колхози бу йил давлатга 6300 тонна навли дон, шу жумладан 4100 тонна буғдой ва 2200 тонна арпа топширишлари лозим. Ҳозирги вақтда уруғчилик хўжаликларида навли экинларни апробация қилиш ва ҳужжатларни тегишли равишда расмийлаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Уруғчилик хўжаликлари топширилган навли дон учун қўшимча равишда қарийб 220 минг сўм устама ҳақ оладилар.

Донни қабул қилиб оладиган корхоналарни тайёрлаш тугалланмоқда. Тайёрлов ташкилотларининг ходимлари донни узлуксиз қабул қилиб олиш ва навли уруғлик тайёрлашда хўжаликларга ёрдам бериш чораларини кўрдилар.

Партия ва ҳукумат қарорларига биноан ғалла ўрим-йиғими оммавий равишда бошлангандан кейин дастлабки ўн кун мобайнида тракторчилар, комбайнчилар ва уларнинг ёрдамчилари меҳнатига 60 процент оширилган баҳо билан ҳақ тўланади.

Ғалла ўрим-йиғимида банд бўлган тракторчи-машинистлар ва комбайнчиларга мавсум ўрим нормасини яхши сифат билан бажарганликлари учун дон берилади.

Колхоз ва совхозлар бутун кун давомида ишлаш учун комбайнчилар билан асосан таъминланганлар. Етишмаган механизаторларни эса район корхоналари ва ташкилотлари ажратдилар.

Ғалла ўрим-йиғимида ва донни тозалашда банд бўлган механизаторлар, колхозчилар, совхозларнинг ишчиларига яхши маданий-маиший шароитлар яратиб бериш мақсадида барча хўжаликларда иссиқ овқат, зарур нарсалар билан савдо қилиш, медицина ва маданий хизмат кўрсатиш ташкил этилади. Бунинг учун маиший хизмат кўрсатиш, савдо, соғлиқни сақлаш маданият ва кинофикация ходимлари жалб этилади.

Районда ғалла ҳосилини нобуд қилмасдан юқори сифат билан ўриб олиш донни ўз вақтида тозалаш, уруғлик фонди жамғариш ва давлатга дон топшириш учун колхозлар ва совхозлар, совхозларнинг бўлимлари, комбайнчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйдирилди. Ғалла ўрим-йиғими илғорлари учун кўчма Қизил байроқлар ва вимпеллар таъсис этилди. Ҳурмат тахтаси ташкил этилди. Ғалла ўрим-йиғимида намуна кўрсатиб ишлаган комбайнчилар, колхозчилар ва совхозларнинг ишчиларини мукофотлаш кенг қўлланилади.

Район колхозчилари ва совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ғалла ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан қисқа муддатда ўтказиш, уруғлик ва ем-хашак фондлари жамғариш, давлатга дон сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар ва бу билан беш йилликнинг якунловчи йили планлари ҳамда мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшадилар.

БУ ТАДБИРЛАР РАЙОН ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИДА МУҲОКАМА ЭТИЛИБ ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ТАСС АХБОРОТИ

«Союз-9» космик кемаси 7 июнь Москва вақти билан соат 12 га қадар ер атрофини 90 марта айланиб чиқди.

Космонавтлар Андриян Николаев билан Виталий Севастьяновнинг олтинчи иш куни 6 июнь соат 13 дан 7 июнь эрталаб соат 5 га қадар давом этди. Қабул қилинган иш тартибига мувофиқ кема экипажи ер юзасини ва осмондаги юлдузларни кузатиб турди, илмий ва медицинага доир экспериментлар ўтказди.

Радио алоқаси сеанслари вақтида космонавтлар ўзлари бевосита ўтказган кузатишларнинг натижаларини айтиб беришди.

Виталий Севастьянов осмондаги юлдузларни кузатиш мароқли бўлганлигини айтди.

Кема учиб бораётганда борт инженер Севастьянов кема иллюминаторлари юзасининг ҳолатини аниқлаб, фотоаппарат билан уларни суратга олди ва кузатиш натижаларини учишни бошқариш марказига айтиб берди. Олтинчи куннинг медицина-биология программасини бажариш борасида космонавтлар вазнсизлик шароитидаги энг муҳим биологик жараёнларни ўрганиш мақсадида тажрибалар ўтказишди, шунингдек қўлларнинг мускул кучини текшириб кўришди. Иккинчи тажриба космосдаги учиш шароитида одам скелети мускулларининг тонусини бавосита белгилаб олиш учун керакли маълумотларни қўлга киритиш мақсадида ўтказилди. Телеметрик бўйича олинган медицина маълумотлари, шунингдек экипаж аъзоларининг бир-бирларини медицина воситалари билан контроль қилиб туриш натижалари космонавтлар космосда учишнинг комплекс таъсир ўтказадиган омилларига яхши бардош бераётганликларини, уларнинг ишлаш қобилияти юксак даражада сақланиб турганлигини кўрсатди.

7 июнь Москва вақти билан соат 12,40 минутда еттинчи учиш кунининг биринчи радиоалоқа сигнали бошланди.

Кема командири Андриян Григорьевич Николаев экипаж ўзини нормал ҳис қилаётганлигини ва навбатдаги иш кунининг программасини бажаришга киришганлигини хабар қилди.

ДЕКАДА АФИШАЛАРИ

ФРУНЗЕ, 8 июнь. (**ЎзТАГ махсус мухбирлари**). Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадасининг эмблемаси туширилган афишаларни шу кунларда маданият саройлари ва уйлари олдида, кўчаларда, янги қурилишларда, завод-фабрикаларнинг дарвозалари олдида кўриш мумкин.

Шу кунларда қирғиз опера ва балет театрининг томоша зали ҳар доим одамлар билан лиқ тўла. Алишер Навоий номидаги театрнинг саҳна усталари бу саҳнада ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Афишалар бир неча кун қаторасига фрунзеликларни Панфилов номидаги паркнинг яшил театрида «Баҳор» ансамблининг концертига таклиф қилиб турибди.

Байрам эмблемаси туширилган афишалар ўзбек давлат филармониясининг хор капелласи билан бўладиган учрашувини Қирғизистон пойтахтининг бинокорларига хабар қилди. Бинокорлар маданият саройининг зали яна томошабинлар билан лиқ тўлди.

Чуй водийсидаги Қўчқорбоев номли колхоз дала меҳнатчилари ўзбек кинематографчилари билан учрашишди. Шу билан бир вақтда Иссиққўл бўйидаги Боқомбой қишлоғининг аҳолиси рассомлар билан ўтказилган учрашувга келди. Рассомлар ўзлари чизган расмларни боқомбойликларга тортиқ қилишди.

Бугун эса Фрунзе босмахонаси яна бир афишани—декада якунловчи концертининг афишасини чоп қилмоқда. Бу концерт, дейди унинг режиссёри Н. Саъдуллаев, «Халқлар дўстлиги» деб аталади.

ХОТИН-ҚИЗЛАР—КАТТА КУЧ

Хотин-қизларимиз коммунистик жамият қурилишининг барча соҳаларида эрлар билан бир сафда туриб меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг ғайрат-шижоатлари туфайли эришаётган муваффақиятларимиз кўлами йил сайин кенгайиб боряпти. Буни биз Янгийўл шаҳри ҳаётида ҳам чуқур ҳис этяпмиз.

Шаҳримиз меҳнаткашлари КПСС XXIII съезди Директиваларини амалга ошира бориб, беш йилликнинг ўтган даври мобайнида ажойиб зафарларни қўлга киритдилар. Беш йилликнинг тўрт йили мобайнида йирик ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилди. Ишлаб чиқаришнинг кўпгина тармоқлари автоматлаштирилди.

Эндиликда барча саноатчиларимиз ва бинокорларимиз беш йиллик топшириғини узоғи билан 7 ноябргача бажариш, йил охиригача планга қўшимча равишда яна кўплаб маҳсулот тайёрлаш учун ўзаро социалистик мусобақани тобора кенг қулоч ёйдирмоқдалар. Шаҳар саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида меҳнат қилаётганлардан салкам 8,5 минг кишини хотин-қизлар ташкил этади. Уларнинг кўпчилиги меҳнатда обрў-эътибор топган, жамоатчилик ишларида актив қатнашиб, кўпчилик ҳурматини қозонган онахон ва опахонлардир. Беш йиллик топшириғини муддатидан олдин бажариш юзасидан бошланган мусобақада улар алоҳида ғайрат ва ташаббус кўрсатмоқдалар.

Бу борада шаҳардаги пойафзал фабрикаси хотин-қизлар бажараётган ишларни алоҳида кўрсатиб ўтса арзийди. Фабрика ишчиларининг 70 процентини аёллар ташкил этади. Улар меҳнати билан корхонада тўрт ойлик план 23 апрелдаёқ бажариб қўйилди. Май ойи топшириғи ҳам муддатидан олдин адо этилди. Фабрика аёллари тежамкорлик учун курашни қизитиб ўтган ойлар ичида иқтисод қилинган хом ашёдан 15 минг жуфтдан ортиқроқ болалар пойафзали ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Л. Бикова, А. Тушева, Л. Жоголева ўртоқлар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари бу ютуқларни қўлга киритишда айниқса кўп ҳисса қўшмоқдалар. С. Аникина, Н. Козловская, Т. Эгамбердиева каби моҳир ишчилар беш йиллик планини барвақт бажариб, шу кеча-кундузда 1971 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Корхонада коммунистик меҳнат ҳаракати намунали йўлга қўйилганлиги учун ҳам қўлга киритилаётган ютуқлар қувончли бўлмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашаётганлар сафида ҳозир 265 аёл бор. Ўн олти бригада коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун ҳаракат қиляпти. Бу мусобақа самарали натижалар бермоқда.

Ишлаб чиқаришда ўзини кўрсатаётган жамоатчилик топшириғини бажариб кўпчилик ишончини қозонган, ширинсўз, камсуқум аёлларимизни биз ҳеч иккиланмай раҳбарлик лавозимларига кўтармоқдамиз. Ўз соҳасининг моҳир мутахассисларидан Эркиной Раҳматова шаҳримизнинг йирик корхоналаридан ҳисобланган сут заводига раҳбарлик қиляпти. Саноат Содиқова, Заргул Умарова, Нина Хайдурова ўртоқлар эса мактабларга директорлик қилмоқдалар. Кўпгина аёлларимиз партия ва

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVIII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

комсомол ишларида ишламоқдалар. Шаҳримиз бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилаётган коммунистлардан 12 киши хотин-қизлардир. Т. Нисенбаум пойафзал фабрикаси, А. Кураева, 2-босмахона, Е. Козлова колбаса-эксперименталь заводи бошланғич партия ташкилотларига кўп йиллардан бери бошчилик қилиб келмоқдалар. Бу участкаларда партиявий-ташкилий ишлар намунали йўлга қўйилган. Аёллардан 22 киши шаҳар партия комитети аъзолигига сайланган. 68 аёл эса шаҳар Советининг депутатидир. Бу барча депутатларнинг 42 процентини ташкил этади.

Шаҳримиз корхоналарида меҳнат қилаётган илғор аёллар область Совети ва республика Олий Совети депутатлигига сайланганлар. Кондитер-ачитқи бирлашмаси бош инженери Элвира Аширбоевани ҳамшаҳарларимиз яхши танишади. Ўртоқ Э. Аширбоева кўп йиллардан бери шу корхонада меҳнат қилиб, ҳамкасбларининг ишончини қозониб, бош инженерлик лавозимига кўтарилди. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий маълумотли бўлди. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайланди. Бу ҳурмат ва эътиборга у ҳалол меҳнат билан жавоб беряпти.

Шаҳримиз корхоналарида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда билим олаётган, ўз малакасини ошираётган аёлларимиз бугун оз эмас. Биргина мана шу кондитер-ачитқи бирлашмасининг ўзида 62 хотин-қиз корхонада ишлаш билан бирга олий ўқув юртлари ва техникумларда билим олмоқда. 92 киши кечки мактабларни тамомламоқда. 102 киши қўшимча касб эгалламоқда. Корхона кутубхонасига 320 аёл аъзодир. Улар ишдан кейин кутубхонага келиб ўзлари қизиққан соҳа бўйича адабиётлар билан танишадилар, билимларини оширадилар. 150 хотин-қиз эса доҳиймиз В. И. Ленин асарларини мустақил равишда ўрганишга бел боғлаган. Саломатлик университети машғулотларида иштирок этаётган аёллар сони ҳам йил сайин ошиб боряпти.

Хотин-қизлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни намунали йўлга қўйиш, уларни тарбиялаш ва малакасини оширишда корхоналарда тузилган Советлар алоҳида роль ўйнамоқда. Шаҳримиз саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида ҳозир 40-та хотин-қизлар Совети ишлаб турибди. Шаҳар хотин-қизлар Совети уларнинг ишига раҳбарлик қилмоқда.

Икки жойда эса қизлар клуби ташкил этилган. Хотин-қизлар Совети ва қизлар клуби ташаббуси билан турли учрашувлар, қизиқарли кечалар, «Огонёк»-лар ўтказиб туриш одат тусига кириб қолган.

Шаҳар медицина билим юртида ташкил этилган қизлар клуби ташаббуси билан яқинда ўтказилган кеча кўпчиликда катта таассурот қолдирди. Бу кечага Улуғ Ватан уруши йилларида мардлик ва жасорат кўрсатган аёллар таклиф этилди. Шаҳримизда бундай хотин-қизлар анчагина бор. Врач Елена Радич, ўқитувчилардан Мария Обухова, Мария Бухардина, Полина Илюхина кабилар Улуғ Ватан уруши йилларида кўпгина ватандошларимиз қатори душман билан юзма-юз туриб жанг қилганлар. Улар ўтказилган кечада ёшларга фронт лавҳаларидан сўзлаб бердилар.

Пойафзал фабрикаси хотин-қизлар Совети ташаббуси билан ишчилар синфига бағишлаб ўтказилган кеча ҳам анча қизиқарли бўлди. Бу кечада бир группа ёшлар ишчилар сафига тантанали равишда қабул қилинди. Кекса ишчилар уларга меҳнат шарофатидан сўзладилар. Ҳалол меҳнат қилишга, ишчи деган шарафли номни пок сақлашга чақирдилар.

Шаҳар партия комитети хотин-қизлар активлигини ошириш ва уларга ғамхўрлик масаласига йил сайин кўпроқ эътибор беряпти. Шаҳар партия комитети бюроси йиғилишларидан бирида биз пойафзал фабрикаси хотин-қизлари ўртасида тарбиявий ишларнинг қандай йўлга қўйилганлиги билан танишдик. Бюро қарорида бу борада фабрика партия комитети амалга ошираётган ибратли тадбирлар алоҳида қайд этилди. Айни пайтда бажарилиши лозим бўлган вазифалар ҳам кўрсатилди. Қатор тавсияномалар берилди.

Ҳар йили шаҳар партия комитети хотин-қизлар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш юзасидан тадбирлар белгилайди. Бу йилги тадбирларда маданият, саломатлик университетлари сонини янада кўпайтириш, сиёсий ахборотчи ва сиёсий ташкилотчилар фаолиятини жонлантириш, учрашув ва кечаларда милиция, суд, прокуратура органлари вакилларининг аёллар ҳуқуқи ва совет қонунчилиги ҳақида чиқишларини уюштириш, шаҳар маданият ва истироҳат боғи, пойафзал фабрикаси, шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинатида аёллар учун лекторийлар очиш мўлжалланган. Бу тадбирларнинг бир қисми шу кунгача амалга оширилди. Лекция пропагандаси намунали йўлга қўйилди.

Хотин-қизлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни намунали йўлга қўйишда бизга «Билим» жамияти ва лекторлар группаси айниқса катта ёрдам беряпти. Ўтган йили улар иштироки билан Ленин тематикаси бўйича 547 та, бошқа мавзулар бўйича 3416 та лекция ўқилди. Бу йил ҳам лекция ва суҳбатлар мавзуини кенгайтириш бўйича қатор ишлар амалга оширияпти. Ўтган давр ичида оммани қизиқтираётган темаларда мунтазам равишда лекциялар ўқиб келинди. Бу тадбирлар аёлларимиз активлиги ва ташаббускорлигини оширишда, ташкилий-тарбиявий ишлар савиясини яхшилашда қўл келмоқда.

Шаҳримиз меҳнаткашлари тўрт илғор корхона ташаббусига қўшилиб, бор имкониятларни беш йиллик топшириғини муддатидан олдин бажариш учун курашга бел боғлаганлар. Шаҳримиз хотин-қизлари бу курашнинг олдинги сафларида бориб, белгиланган планларни муваффақиятли бажаришда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми хотин-қизлар активлигини янада ошириш соҳасидаги вазифаларини белгилаб берди. Бундан буён биз ўз ишимизни Пленум қарорлари асосида ташкил этиб, хотин-қизлар ўртасида олиб борилаётган пропаганда ва оммавий-сиёсий ишлар савиясини янада оширавермиз. Пленум қарорини бажариш юзасидан биз ҳозир тадбирлар ишлаб чиқаяпмиз. Бу тадбирларда хотин-қиз кадрларни тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш, нормал иш шароити яратиб бериш, ижтимоий ҳаётга тўла жалб этиш, меҳнатда, шахсий ҳаётда ва коллектив ўртасида намуна кўрсатганларини КПСС сафига танлаб олиш каби муҳим масалалар тўла ҳисобга олинган.

Е. ФИРСОВА,
Янгийўл шаҳар партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

ОКТЯБРЬ революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводининг моҳир ишчиси ўртоқ А. Ғуломов беш йиллик топшириғини муваффақиятли адо этаяпти. У кундалик нормасини мунтазам ошириб бажармоқда, коллектив ўртасида муносиб ҳурмат қозонмоқда.
Суратда: пешқадам ишчи ўртоқ А. Ғуломов. А. Палехов фотоси.

АГИТПУНКТГА МАРҲАМАТ

Биз Н. К. Крупская номли 33-ўрта мактаб биносига жойлашган агитпунктга кириб келганимизда, мактаб директори Тошпўлат ака Абдуллаев сайловчилар билан суҳбат ўтказаётган экан.

Тошпўлат ака Совет сайлов системасининг демократик принциплари ва унинг афзалликлари ҳақида маҳаллий воқеа ва фактлар билан атрофлича тушунтириб берди. Суҳбат якунида сайловчилар ўзларини қизиқтирган саволларига қониқарли жавоб олишди.

Шундай, дид билан жиҳозланган бу агитпункт айниқса, шу кунларда турли касбдаги сайловчилар билан гавжум бўлмоқда. Агитпункт мудири Тошпўлат ака Абдуллаев ўтказиладиган ҳар бир лекция ёки суҳбатга олдиндан пухта ҳозирлик кўради. Шу боисдан ҳам лекция ва суҳбатлар анча жонли ва мазмунли ўтмоқда.

Сайлов участкасига бириктилган агитаторлардан район шифохонасининг ходимлари, 22-болалар боғчасининг тарбиячилари депутатликка номзодлар — таржимаи ҳоли билан таништириб, тарғибот ишларини авж олдириб юборишди.

Эллик кишилик агитаторларнинг ҳар бири агитпунктда навбатчилик қилиб, сайловчиларни қизиқтирган саволларига жавоб бериб туришади. Турсуной Расулова, Ольга Филлиповна Костенко, Фатҳиддин Асамов каби педагог агитаторлар сайлов олди тушунтириш ишларини олиб боришда ўрнак кўрсатишмоқда.

— Агитация-пропаганда иши биз учун мавсумий эмас, дейди шу мактабнинг Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчиси Сиддиқ ака Содиқов, — мактабимиз коллективи оила, ота-оналар билан янада мустаҳкам алоқадалар. Ҳозир мактабимизда меҳнаткашларнинг мингга яқин ўғил-қизлари билим оляпти. Биз яқинлашиб келаётган СССР Олий Советига сайловни ижодий меҳнатда муносиб ютуқлар билан кутиб оламиз.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА,
Калинин райони.

Сайловчилар орасида

Бундан тўрт йил муқаддам бугун кўз ўнгимизда салобат тўкиб турган «Марказ—4 ва «Марказ—5 микрорайонларда эски кўримсиз бинолар, эгри-бугри тор кўчаларгина бор эди.

Тошкентда юз берган табиий офат оқибатларини тугатиш учун Иттифоқимизнинг ҳамма чеккаларидан дўстларимиз ёрдам қўлини чўзиб келишди. Ўша эски, кўримсиз пастқам уйлар ўрнида бугун дўстлигимиздек мустаҳкам, осмонўпар янги бинолар, равон кўчалар гўзал манзарали хиёбонлар бунёд этилди.

Бу микрорайоннинг қайси томонига қараманг, қардошларимиз қўли билан тикланган бир неча болалар комбинати, мактаб, медицина муассасалари, қатор-қатор уй-жой бинолари кўзларни қувонтиради. Райондаги 9-мактаб биносига жойлашган 33-агитпунктда бу йил меҳнаткаш сайловчилар коммунистлар билан партиясизларнинг мустаҳкам блоки учун, халқимизнинг энг яхши фарзандлари учун овоз берадилар.

Янги агитпункт чироқлари оқшом чоғида кишиларни ўз бағрига чорламоқда. Сайловчилар ҳалол ижодий меҳнатдан кейин бу ерга келиб дўстлари билан фаровон ҳаёт ҳақида ширин суҳбат қуриб ўтиришади. Ким шахмат ўйнайди, ким сиёсий ёки бадиий адабиёт ўқиб, маданий ҳордиқ чиқаради.

С. СУЛТОНОВ.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИ СЕМИНАРИ

Яқинда область партия комитети сиёсий ахборотчилар секцияси раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотлари оммавий-сиёсий ишлар бўйича советларининг раислари семинарини ўтказди.

Семинарда область партия комитетининг секретари Б. А. Абдураззоқов «КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг 1970 йил 21 апрелдаги қўшма тантанали мажлисида Л. И. Брежневнинг «Ленин иши яшайди ва ғалаба қилади» доклади ва ҳозирги даврда идеология ишлари соҳасидаги вазифалар» ҳақида доклад қилди.

Шунингдек, семинарда область ижроия комитетининг раиси Э. Т. Шайхов «Ҳозирги даврда меҳнаткашлар депутатлари Советларининг фаолияти» тўғрисида доклад қилди.

Область маданият бошқармасининг бошлиғи М. Х. Юсуфхўжаев, область молия бўлимининг мудири Я. К. Эльчибеков, область савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Л. А. Юрченко, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бошлиғи Ш. Мирсаидов ва бошқа ўртоқлар семинар қатнашчиларининг саволларига жавоб бердилар.

Семинарда область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг инструктори И. Л. Срибний «Сиёсий ахборотчилар, агитаторлар ва агитколлектив» деган темада консультация берди.

Ангрен шаҳар партия комитетининг секретари Н. И. Юрин, Чирчиқ электрокимё комбинати сиёсий ахборотчилар секциясининг бошлиғи З. А. Ширшикова, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхози партия комитетининг секретари А. А. Тё, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози партия комитетининг секретари, оммавий-сиёсий ишлар Советининг раиси А. Соатов ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, идеология ишлари соҳасидаги тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Бу суратда «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг ишчиси Неля Амелиани кўриб турибсиз. У юбилей йили топшириғини барвақт бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқда.
Н. Шарипов фотоси.

ТОШКЕНТ тўқимачилик машинасозлиги заводининг илғор ишчиси ўртоқ Р. Юсупова ўз зиммасига олган топшириқларни доимо аъло ва сифатли бажариб келмоқда. Суратда: ўртоқ Р. Юсупова иш устида.
А. Тўраев фотоси.

МИНУТЛАР ҚАДРИ

Ўзбекистон КП Марказий Комитети XVIII пленуми қарорларини амалга оширамиз

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XVIII пленуми қарорларида меҳнатда юксак онглилик ва уюшқоқлик намуналарини кўрсатиш, иш вақтидан самарали фойдаланиш, техника тараққиёти учун бошланган мусобақани янада кенг қулоч ёйдириш ва пировардида беш йиллик топшириғини муддатидан олдин бажаришга эришиш лозимлиги алоҳида уқтирилган. Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи коллективи пленум қарорлари асосида ишни ташкил этиб оз куч сарфлаган ҳолда кўпроқ маҳсулот тайёрлашга муваффақ бўлаяпти. Корхонада ҳар бир минут ҳисобли. Ишчилар вақтнинг қадрига етиб меҳнат қилишяпти. Бу ҳақда 2-механика цехи партия ташкилотининг секретари Мария Степачова шундай ҳикоя қилади:

Вақт тиним билмайди. Доимо илгарилагани илгарилаган. Минутлар соатларни қувиб, ўтади, соатлар эса кунларни. Бу дақиқалар биз учун олам-олам бойлик инъом этяпти.

Вақтдан унумли фойдалангандагина у қимматли бўлади, албатта. Буни мен ўз ҳаётимдан қиёс қиламан. Корхонага ишга келганимга ҳозир 22 йил бўлди. Ҳунар-техника билим юртини тамомлаганимдан кейин шу томонга йўлланма беришган эди. Олдинига фрезерчи бўлиб ишлаб юрдим. Қарасам биргина иш билан чегараланиб қолиш ярамайди. Ҳали ёшман, ўқишим керак. Ҳамкасбларим қатори кечки ишчи-ёшлар мактабига қатнай бошладим. Етуклик аттестатини олгач, тўқимачилик машинасозлиги техникумига ўқишга кирдим. Ишга ҳам вақт топдим, ўқишга ҳам. Механиклик касбини эгаллагач, цех мастери қилиб тайинландим. Мана ҳозир нормаловчиман. Икки йилдирки цех партия ташкилотига раҳбарлик ҳам қиляпман.

Ишларим кам эмас. Цех ишлаб чиқаришни анализ қилишга ҳам, оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларни олиб боришга ҳам вақт топишга ҳаракат қилаяпман. Ишни илмий асосда ташкил этиб, дақиқалардан унумли фойдаланганлигимиз учун ҳам муваффақиятларимиз кўлами кенгайиб боряпти.

Меҳнатни илмий ташкил этишда гап кўп экан. Илгарилари ишчилар сменани тамом қилар-қилмас жўнаб қолишарди. Эртасига ишга келгач, аста-секин иш жойларини тартибга келтиришга, станокларни созлашга, заготовкаларни тайёрлашга киришишарди. Мана шу арзимаган юмушлар унинг қўлини ушларди. Иш вақтининг бир соати бекорга совриларди. Биз илғор ишчилар билан бамаслаҳат меҳнатни янгича уюштиришга қарор қилдик. Ҳар бир ишчи смена охирида иш жойини тартибга келтириб, эртаси кун вазифасини бугуноқ оладиган бўлди. Шу тариқа навбатдаги иш кунини цехга келибоқ бошқа нарсаларга алаҳсимай бошлаб юборадиган бўлди.

Бу тадбир меҳнат унумдорлигини анча оширди. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирди. Орадан кўп ўтмай цехларда коржомалар ва асбоб-ускуналар сақланадиган алоҳида шкафчалар пайдо бўлди. Ишчилар саранжомликка ўрганишди. Сменадан сўнг маълум жойда кийинадиган, иш қуролларини шкафчаларга тартиб билан қўядиган бўлишди. Шу орада новаторларимиз детал ишлаб чиқариш жараёнларига ҳам ўзгартириш киритдилар. Илгарилари қизиқ эди. Деталнинг бир қисмига цехнинг нариги бошидаги станокда ишлов берилса, навбатдаги қисмига цехнинг бу томонидаги агрегатларда ишлов берарди. Бунинг учун деталнни цехнинг у бошидан бу бошига ташиб юриш, беҳуда вақт ўтказиш лозим бўларди.

Ўйлаб-ўйлаб жараёнларни кетма-кет бажарадиган агрегатларни цехнинг бир томонига кўчирдик. Энди бир жойнинг ўзида детал тайёр ҳолга келяпти. Бундан ташқари қўшимча агрегатларнинг ўрнатилганлиги янги хил маҳсулотлар ишлаб чиқаришга имкон берди. Бундай маҳсулотларни биз илгарилари қўшни шаҳарлардан ташиб келтирардик.

Ишчи вақтини тежашда, унумдорликни оширишда, тайёрланаётган маҳсулотлар сифатини яхшилашда рационализатор ва ихтирочиларимиз ҳиссаси алоҳида бўляпти. Цехимиз ветерани, моҳир рационализатор Григорий Васильевич Янушни ҳамма танийди. У жорий этган янгиликлар ҳар йили кўплаб иқтисодий самара беряпти. Яқинда у тежамкорликка қаратилган яна бир янгиликни таклиф этди. ПК—100 М маркали машинанинг бир детали илгарилари чўяндан қуйилар эди. Уни ишлаш, пардозлаш анча вақтни талаб қиларди. Григорий Васильевич чўян ўрнида карбольтдан фойдаланишни таклиф этди. Бу янгилик иккита пармалаш ва иккита токарлик станогидан бошқа мақсадларда фойдаланиш учун имкон очди. Кўплаб ишчи кучи иқтисод қилинди. Қисилган ҳаво ва электр энергияси тежаб қолинди. Янгилик корхонамиз учун ҳар йили 20 минг сўмлик фойда келтиради.

Токарь Аркадий Петрович Крожов яратган янгилик ҳам кўпчиликнинг, оғзига тушди. У деталларга ишлов бериш жараёнини соддалаштиришга муваффақ бўлди. Маълум деталнни тайёрлаш учун энди илгаригидан анча камроқ вақт сарф қилиняпти.

Бунга ўхшаш янгиликлар корхонамизда ҳар куни туғилади. Цехлараро бошланган мусобақа меҳнатни намунали ташкил этиш ва иш вақтидан унумли фойдаланишнинг янги истиқболларини очиб беряпти. Цехимиз коллективи бу мусобақада қатнашиб, пешқадамликни қўлдан бермай келяпти. Цехимиздаги ўнта ишлаб чиқариш бригадаси ўртасида ҳам ўзаро мусобақа йўлга қўйилган. Ҳар ҳафтанинг охирида биз мусобақага якун ясаймиз. Илғорларга кўчма вимпел ва пул мукофоти топширилади. А. Кан, М. Радаев, А. Каторов каби илғор ишчиларимиз бу мусобақаларда бир неча бор биринчиликни қўлга киритишган. Улар ҳозир ҳам меҳнатда ва янгиликларни жорий этишда кўпчиликка намуна бўлишяпти.

Заводимиз коллективи тўрт илғор корхона бошлаб берган ташаббусга қўшилиб, беш йиллик топшириғини 7 ноябргача бажаришга ҳаракат қилмоқда. Бу курашда коммунистларимиз авангардлик ролини ўйнамоқдалар. Улар ғайрати билан беш ойлик топшириқ барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Эндиликда иш вақтидан янада унумли фойдаланиб, навбатдаги марраларни эгаллаш учун ҳаракат қилаяпмиз.

МЕҲНАТСЕВАРЛАР

Корхонамиз коллективи беш йилликнинг тўртинчи йилида иссиқлик қуввати ишлаб чиқариш планини 124 процент қилиб адо этган эди. Пландан ташқари 60 минг мего калория иссиқлик қуввати ишлаб чиқарилди.

Юбилей йилида тўрт ойлик планни ҳам муддатидан илгари бажардик. Бу ютуқларга асосан ишлаб чиқаришда илғор методларни қўллаш, рационализаторлик таклифларини жорий этиш, механизация ва автоматикадан кенг фойдаланиш туфайли эришилмоқда. Шу кунгача ихтирочиларнинг 17 та таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Рационализатор ва ихтирочилардан А. Сискутов, А. Пўлатов, А. Целик ва бошқа ўртоқлар бу борада ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар. Бу йил рационализатор ва ихтирочилар 7,5 минг сўм маблағни тежаб қолишга аҳд қилишган.

Корхонамизда куздан бери тинимсиз ишлатилиб келаётган қозонлар эндиликда капитал ва жорий ремонтга тўхтатилади. Ремонт цехининг ишчи-хизматчилари ремонтни тезкорлик билан ўтказишга қизғин ҳозирлик кўраётирлар. Смена бошлиқлари Х. Хуснитдинов, Ж. Сайфутдинов, Р. Герасимова, машинистлар Т. Қорабоев, Л. Родина, Ф. Латипов, аппаратчилар Г. Сениговец, О. Пушкарева ва бошқа ўнлаб пешқадамлар қувончли ютуқларга эришиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар.

Корхонамиз шаҳримизнинг турли районларида жойлашган 5 та район қозонхоналари асосида тузилган. Бу коллективлар йил давомида ўзаро социалистик мусобақа асосида ишлайдилар. Ишда бракка йўл қўймаслик, планни доимо оширги билан адо этиш, ёнилғини тежаш борасида ҳар ой охирида якун ясалади. Биринчи ўринни эгаллаган коллективга маъмурият томонидан жорий этилган пул мукофоти берилади, ёрлиқ тақдим этилади. Студентлар шаҳарчасида жойлашган учинчи район қозонхонаси коллективи мусобақада бир неча бор ғолиб чиқди.

Ҳозирда ишчи-хизматчиларимиз беш йилликнинг охирги йилини муваффақият билан якунлаш учун фидокорона меҳнат қилишмоқда.

З. РУСТАМОВ,
Бирлашган қозонхоналар корхонаси катта инженери.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ районидаги «Политотдел» колхозининг Тен Пётр бошлиқ бригада пахтакорлари бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлаганлар. Ҳозир бригаданинг барча пахта далаларида ҳосил учун курашнинг долзарб дамлари давом этмоқда. Механизаторлар агрегатларини унумли ишлатиб, ғўзаларни сифатли парвариш қилишяпти. Суратда: бригада далаларида ғўзаларга комплекс ишлов берилмоқда. А. АБАЛЯН фотоси.

ҚУТЛУҒ ҚАДАМ

ТУЙТЕПА. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Акмал Икромов номли колхоз об-ҳаво жуда ноқулай келганига қарамай бултур пахта тайёрлаш планини бажариб, йилни ёруғ юз билан якунлади.

Дастлабки ғалабадан руҳланган колхозчилар бу йил ҳам пахта майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорликни янада ошириш ниятидалар. Колхознинг пахта ери бу йил 1010 гектарга етказилди, яъни 128 гектар кенгайди. Ҳосил планга нисбатан 70 тонна қўшилди. Пахтакорлар плandagi 2191 ўрнига 2626 тонна пахта етиштиришга бел боғлаганлар.

Ҳозир улар ғўза парваришини тобора қизитиб, агротехника тадбирларини қулай муддатларда ўтказишмоқда. Бу соҳада Умарали Маматқулов, Аҳмад Турғунбоев бошлиқ звеноларда ишлар айниқса яхши ташкил этилган. Улар яганани эрта тамомладилар, ғўза кўндалангига ва узунасига культивация қилинди. Колхоз далаларида 26 трактор тинимсиз ишлаб турибди. Ҳамма иш билан банд.

Хўжалик кўптармоқли, 3200 бош қўй, 303 бош қорамоли бор. План бўйича 980 бош қўзи олиниши керак эди, ҳозиргача 1024 бош қўзи олинди.

Колхоз 1000 гектар ғалла майдонига эга. Бу йил ғалланинг ривожи яхши. Ғаллага тушадиган хашаротга қарши 700 гектар ер самолёт билан дориланди.

Колхозда пиллачиликни ривожлантириш тадбирлари ҳам кўриляпти. Мустаҳкам озуқа базаси яратиш учун тут плантацияси яратилган.

— Биз, — дейди колхоз раиси Холтурсун Пўлатов, — бултур ва бу йил 30 минг түп тут кўчатини бир ерга ўтқаздик, Чунки уни парвариш қилиш ва баргини олиш учун бу жуда қулай бўлади.

Бу янги хўжаликнинг марказий қишлоғи Бойовулни ҳозир қурилиш майдонига айланиб борапти, деса бўлади. Бир йил ичида колхоз идораси, 250 ўринли клуб қад кўтарди. Сал наридаги колхоз устахонасида ҳам иш қизғин. Катта гараж, 25 та пахта териш машинаси, 15 та автомашина қўйиш учун бостирма, эҳтиёт қисмлар ва ўғит сақланадиган омбор, 13 хонадан иборат маиший хизмат кўрсатиш биноси қурилишлари давом этаяпти. Занжирли тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари учун алоҳида бино қуриляпти, колхоз устахонаси қуриш учун замин тайёрланяпти.

Йўлларни айтмайсизми? «Ленин йўли» колхозидан чиққан асфальт йўл бу колхоздан тик Тошкент от заводига олиб боради. Бундан ташқари, колхозда 7 километрли ички йўл қурилди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Акмал Икромов номли колхознинг ички имкониятлари катта. Унинг унумли ер майдони 4066 гектардир. Агар сув проблемаси ҳал бўлса, бу ерлардан мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш мумкин. Бу йилнинг ўзида 7 гектар бўз ер ўзлаштирилиб, экин майдонига айлантирилди.

Яқин йиллар ичида колхоз аъзолари райондаги илғор хўжаликлар даражасига етиб олиш, эски қишлоқларни чинакам обод, кўркам, киши кўрса ҳавас қиладиган социалистик қишлоқларга айлантириш учун астойдил интилмоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ.

Халқаро аҳвол

ҲАМЖИҲАТЛИК ВА ДЎСТЛИК РУҲИДА

СОВЕТ — ФРАНЦИЯ АХБОРОТИ

Франция ҳукуматининг таклифига биноан, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 1970 йил 1 июндан 5 июнгача расмий визит билан Францияда бўлди.

А. А. Громико Парижда бўлган вақтида Франция президенти Жорж Помпиду, Бош министр Жак Шабан-Дельмас уни қабул қилди. А. А. Громико экономика ва молия министри Валери Жискард Эстен билан суҳбатлашди.

СССР ташқи ишлар министри Франция ташқи ишлар министри М. Шуман билан бир неча марта учрашди.

Совет—Франция қўшма ахборотида хабар берилишича, ҳамжиҳатлик ва дўстлик вазиятида ўтган суҳбат ва музокаралар вақтида Совет—Франция ҳамкорлиги масалалари ва халқаро вазиятга доир энг муҳим проблемалар муҳокама қилинди.

Ҳар иккала томон мамнуният билан шуни қайд қилдики, ҳар икки мамлакат ҳукуматининг кейинги йилларда СССР билан Франция ўртасидаги муносабатларни 1966 йил 30 июнь декларацияси руҳида ва биргаликда қабул қилинган бошқа ҳужжатлар руҳида ривожлантириш учун қилган ҳаракатлари ўз натижаларини беряпти. Томонлар ана шу натижалар ҳар иккала мамлакатнинг манфаатларига, тинчлик манфаатларига мувофиқдир, деб мамнуният билан қайд қилдилар. Ҳар иккала томон барча соҳаларда — сиёсат, экономика, фан ва техника, маданият соҳасида СССР билан Франция ўртасидаги ҳамкорликни янада кенгайтиришга интилаётганлигини билдирди.

Ҳар иккала министр ўз ҳукуматлари тинчлик ҳамда халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларига тарафдор эканликларини изҳор қилди. Улар қуролсизланиш проблемасига катта аҳамият бераётганликларини таъкидладилар.

Европа проблемалари қараб чиқилди. Томонлар ўзларининг муштарак мақсадлари Европа давлатлари ўртасидаги муносабатларда бўлган кескинликни юмшатиш, тинчлик ва хавфсизлик масалаларида уларнинг бамаслаҳат келишиб олишларига эришиш, икки томонлама асосда, шунингдек бутун қитъа доирасида ҳамкорликни ривожлантиришдан иборат, деб таъкидладилар.

Томонлар Яқин Шарқдаги вазиятнинг кескинлашуви хатарли тус олаётганлигини таъкидлаб, бу райондаги можарони Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгаши 1967 йил 22 ноябрь резолюциясининг ҳамма қоидалари асосида сиёсий жиҳатдан бартараф қилишга дарҳол эришиш зарурлиги борасида ўз нуқтаи назарлари тамомила бир-бирига тўғри келганлигини тасдиқладилар.

Томонлар Ҳинди-Хитойдаги вазият кескинлашаётганлиги ва чет эл интервенциясидан жиддий ташвишланаётганликларини изҳор қилдилар. Чет эл интервенцияси можарони кенгайтирмоқда ва узоққа чўзмоқда. Томонлар Ҳинди-Хитой проблемаларини музокаралар йўли билан ҳал этиш борасида СССР билан Франциянинг нуқтаи назари яқин эканлигини таъкидладилар. Бу ҳол ҳар иккала ҳукуматнинг бундан аввал эълон қилинган бир қанча ҳужжатларида ўз ифодасини топди.

Ахборотнинг охирида бундай дейилади:

СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Франция Республикасининг президенти Жорж Помпиду 1970 йил 6 октябрдан 13 октябргача расмий визит билан Совет Иттифоқига боражаги тўғрисида келишиб олинди.

Франция Республикасининг президенти ва Франция ҳукумати бундан илгари Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин ва Н. В. Подгорнийни Францияга келишга таклиф этган эдилар. Ана шу таклифга мувофиқ совет расмий визити 1971 йилда бўлади.

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Совет Иттифоқига расмий визит билан бориш тўғрисидаги таклифномани Франция ташқи ишлар министри М. Шуманга топширди. Бу таклифнома мамнуният билан қабул қилинди.

(ТАСС).

СУТ ОҚИМИ

Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхоз кўп тармоқли хўжаликлардан бири. Колхозда сабзавотчилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам йил сайин ривожланиб, рентабелли тармоққа айланмоқда. Хўжаликнинг сут-товар фермасининг аҳил коллективи беш йилликнинг сўнгги, якунловчи йилида 136 бош соғин сигирдан 375 тонна серқаймоқ сут соғиб олиш, шундан 330 тоннасини давлатга сотиш мўлжалланган.

— Молларни тўйимли ва сервитамин озуқалар билан боқиш сут миқдорини оширади, — дейди сут-товар фермасининг мудири А. Қаюмов. — Чорвадорларимиз ҳар бир сигирни қатъий рацион асосда озиқлантирмоқдалар. Молларга кўк беда бериш ҳам яхши йўлга қўйилган. Ҳар бир сигирга бир кунда 25 килограммдан кўк беда ва бошқа турли хил тўйимли озуқалар бераяпмиз. Шуниг ҳисобига соғиб олинаётган сутнинг ёғлиқлик даражасини тўрт процентга етказишга муваффақ бўлдик.

Чорвадорлар мустаҳкам озуқа базасини яратиш тадбирларини кўришяпти. Колхозда ем-хашак тайёрлаш звеноси ташкил этилган. Ҳозирги кунда далада ем-хашак жамғариш ишлари қизғин олиб боріляпти. Шу кунгача фермада 210 тонна беда ғарамлаб қўйилди. Барча майдонларда биринчи беда ўрими тугалланди.

Т. ПИРНАЗАРОВА.

ТИЛ ҲАҚИДА РИСОЛА

ТАҚРИЗ

Сўзлик тузиш, сўзни лексикографик томондан ишлаб чиқиш, полисемия ва омонимия проблемаси, уларни ҳар бир конкрет ҳолда тўғри аниқлаб олиш, сўзнинг семантик структураси каби айрим масалаларни ҳал этиш изоҳли луғатлар ҳамда таржима луғатлари тузиш иши бирдай аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам К. А. Шарафутдинованинг ўзбекча-русча луғатлар ҳақидаги китоби таҳлил қилиш, умумлаштириш асосида яратилган «Икки тилли луғатда сўз маъноларининг берилиши» деган монографик китоби ўзбек тилининг изоҳли луғатини яратишдек қимматли ва шарафли ишни юзага келтиришда муҳим аҳамият касб этади.

Кириш қисмини ҳисобга олмаганда, монография икки асосий бобдан иборат. Унинг биринчи бўлимида от туркумидаги сўзларнинг лексик-семантик хусусиятлари, ўзбекча-русча луғатларда сўз маъноларини аниқлаш усуллари, кўп маъноли сўзларда маънони чегаралаш принциплари, семантик омонимларнинг берилиши, сўз маъноларини ажратишда изоҳларнинг қўшимча восита эканлиги каби қатор масалалар ҳақида фикр юритилса, иккинчи бўлимда эса от туркумидаги сўзларнинг лексик-грамматик хусусиятлари баён этилади.

Типологик жиҳатдан ҳар хил группага кирувчи тилларнинг таржима луғатини тузиш мураккаб масала. Бу, аввало, шу масала билан шуғулланувчидан ҳар икки тилнинг ўзига хос хусусиятларини атрофлича билишни, ҳал қилинаётган ҳар бир назарий проблема юзасидан тилшунослик фани ютуқларини ўрганишни ҳамда луғатчиликнинг асосий иш принципларини яхши ўзлаштиришни талаб қилади. Китобнинг савияси, ёзилиш услуби, текшириш методи бу талабларга тўла жавоб беради.

Текширувчи ҳар икки тил бирликларини қиёслаш билан бирга «ўзбекча-русча» луғатларда луғат материалларининг берилишини ҳам ўзаро таққослаб, уларга ўз муносабатини билдирган.

Автор тилшуносликда ҳали етарли ўрганилмаган айрим проблематик масалаларга луғатшунослик нуқтаи назаридан ёндошиб, уларни ҳал қилишга интилади. Чунончи, луғат ишида сўзларнинг омонимлик ҳолатини ажратиш лозим бўлган ўринларда кўп маъноли сўзларнинг жойлашиш тартибини белгилаб чиқиш, уларнинг бирламчи маъноси билан иккиламчи маънолари ўртасидаги боғлиқликни аниқлаш жуда аҳамиятли деган тезисни илгари суради. Китобнинг иккинчи қисмида қўйилган масалалар ҳам асосан ижобий ҳал қилинган.

Аммо, бизнингча, ишда аниқланиши, кенгроқ изоҳланиши ва чуқурроқ таҳлил қилиниши керак бўлган ўринлар ҳам йўқ эмас. Чунончи, автор отларда род категорияси, «субъектив баҳо» формалари ҳақида тўхталиб, ўзбек тилидаги айрим аффиксларнинг рус тилида шу функцияларни бажарувчи аффикслардан кескин фарқланиши, тўғрироғи, кам тараққий этганлигини таъкидлаб ўтади. (62, 66, 68, 69, 76-бетлар). Бир ўринда ўзбек тилида род категориясининг йўқлиги сабабли муж. ва жен. род маъносидаги айрим образли ифодаланишларни бу тилда айнан бериш мумкин эмас, бинобарин рус тилида ёзилган айрим масалларни (автор бу ўринда И. А. Криловнинг «Ниначи ва чумоли» масалини келтирган) шу сўзларнинг род маъносини сақлаган ҳолда ўзбек тилига таржима қилиб бўлмайди деган фикр (62-бет) илгари сурилса, бошқа бир ўринда эса ўзбек тилида камситиш, менсимаслик маъноларини ифодаловчи аффикслар йўқ деб кўрсатади.

Тўғри, ўзбек тилида род маъносини ифода этувчи махсус морфологик кўрсаткичлар йўқ. Бироқ, оз бўлса ҳам, шеъриятда, хусусан ўзбек масалчилигида ҳайвон персонажларнинг ҳар хил жинсга тегишлигини кўрсатувчи, род кўрсаткичлари сифатида қўлланувчи айрим элементлар мавжуд. Бунга Қ. Муҳаммадийнинг «Қўнғизвой билан Сичқонвой» (**Қўрғонтепа томонда, Қўнғизвой қиз бор экан; Кутилмаган тешикдан, Чиқибди Сичқонбекач, Кавак уйда қон бекач...**) эртак-масали, Ғайратийнинг «Ола буқа билан тарғилой тўйи». «Тарғилойнинг ҳасрати» каби масал—ҳикоялари, З. Диёрнинг шеърларида учрайдиган айрим мисраларни (Гунафшахон, гунафша, Қулишларинг чиройли) мисол сифатида кўрсатиш мумкин. Чунки, ўзбек тилидаги — хон— бой— вой— ой каби аффикслар морфемалар эркалаш маъносини ифодалаш билан бирга, ўрни билан род маъносини билдиришга ҳам хизмат қилади. Бу ўзбек тилидаги айрим аффиксларнинг кўп маънолиги, кўп функциялилиги масаласи билан боғланадики, шу хусусдаги айрим қарашлар — бирмунча кенгроқ ёритилганда тадқиқот қиммати яна ҳам ошган бўларди.

Китобнинг 68-бетида ўзбек тилида менсимаслик оттенкаси фақат ёмон, ярамас сўзлари — гина элементи орқали ифодаланади, деган фикр баён этилади. Тўғри, автор таъкидлаганидек, рус тили бу жиҳатдан жуда бой тил. Бироқ, бу ўринда ҳам ҳозирги замон ўзбек тилидаги айрим аффиксларнинг кўп функциялилигига эътибор қилиш керак бўлади. Масалан, —ча аффикси кичрайтириш, эркалаш оттенкаларини ифода этиш билан бирга, камситиш, менсимаслик каби маъноларни ифода эта олади, гарчи, бу ҳол саноқли сўзларда юзага келса ҳам. Мисоллар: — **Мана эшикни ҳам хотинчамизнинг причёскасига мосладик («Муштум»), Ўзоқ вақт афандидан жавоб ололмаган шоирча яна хат ёзибди.** («Совет Ўзбекистони»).

Кўринадики, камситиш, менсимаслик каби маъноларни ифода этиш функцияси ўзбек тилида кўпроқ бошқа аффиксларнинг семантик функциясига сингиб кетган. Бу эса, ўзбек тилининг ўзига хос хусусиятларидан ҳисобланади. Бинобарин, тилларни ўзаро қиёслаганда, таржима ва икки тилли луғат тузиш ҳақида гап кетганда, тилларнинг юқоридаги каби хусусиятларини ҳам эътиборга олиш керак бўлади.

Юқорида билдирилган айрим истаклар ишнинг умумий қимматини сира пасайтирмайди. Балки, бу, ишнинг ўз вақтида юзага келганлиги, ҳар томонлама актуаллигини, бундай мураккаб ва масъулиятли илмий ишларни яратиш учун кўплаб лексикограф кадрлар етиштириш лозимлигини таъкидлайди.

М. ЖЎРАБОЕВА,
ТошДУ филология факультети ўзбек тилшунослиги кафедрасининг катта ўқитувчиси.

ЯҚИНДА Октябрь районидаги Ойбек номли 115-мактабнинг 2-синфида тантана бўлиб ўтди. Мактабга ўқувчиларнинг ота-оналари ҳам таклиф этилди. Бу синф ўқувчилари ўқишда, ишда бошқа синфларга ўрнакдир. Хайрлашув тантанасида аълочи ўқувчилар ота-оналар комитети томонидан эсдалик совғалари билан мукофотландилар Эрталик охирида синф ўқувчилари ижросида катта концерт бўлди. Суратда: ўқувчиларга эсдалик солғалари топширилмоқда. Н. ТЎРАЕВ фотоси,

ҲИНДИСТОН. Ғарбий Бенгалия пойтахти Калькутта шаҳрида В. И. Ленинга хайкал ўрнатилди. Суратда: Ленин ҳайкалининг очилиш пайти.

Камер Пресс—ТАСС фотоси,

ЛАОС ОСМОНИДА УРИБ ТУШИРИЛДИ

ҲАНОЙ, 6 июнь. (ТАСС) Вьетнам информация агентлиги Каосан Патет-Лао агентлигининг маълумотларига асосланиб, қуйидагиларни хабар қилади: Лаос Халқ озодлик армияси жангчилари 5 майдан 19 майгача Сиенкуант вилоятида Американинг 9 самолётини уриб туширдилар. Шундай қилиб, Лаос территорияси устида уриб туширилган Америка самолётларининг сони 1472 тага етди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ХАНОЙ, 6 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари бўлинмалари 1 июнга ўтар кечаси Куангчи вилоятининг жанубий қисмида Сайгон қўғирчоқ қўшинларининг позицияларига ҳужум қилдилар. Вьетнам информация агентлиги Озодлик матбуот агентлигининг маълумотларига асосланиб хабар беради: душман 600 кишисидан ажралиб қолди. Шу йилнинг май ойида жанубий вьетнамнинг ана шу районида қўғирчоқ армиядан жами 1000 киши халоқ бўлди.

АНҚАРАНИНГ АҲОЛИСИ

АНҚАРА. (ТАСС). Туркия республикаси пойтахти аҳолиси бир ярим миллионга яқинлашиб келмоқда. Анатолий агентлиги Анқара муниципалитетининг маълумотларига суяниб шу ҳақда хабар беради.

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ МУРОЖААТИ

ХЕЛЬСИНКИ, 6 июнь (ТАСС). Жаҳон Тинчлик Кенгаши Исроил агрессияси қурбонлари билан бирдамлик белгиси сифатида Жаҳон Тинчлик Кенгаши атоқли асосчилари номига қўйиладиган иккита бошланғич мактаб биносини қуришга ҳисса қўшишни сўраб, ўз аъзоларига ва тинчликни ҳимоя қилиш миллий комитетларига мурожаат қилди, дейилади Жаҳон Тинчлик Кенгашининг мурожаатида.

Шу мактаблардан биринчиси Бирлашган Араб Республикасида, Исроил бомбардимонидан зарар кўрган районлардан бирида, Исроил авиацияси 1970 йил 8 апрелда Баҳрал Бакр қишлоғидаги мактабга жиноий ҳужум қилган вақтида қурбон бўлган ва бутунлай гуноҳсиз кўпгина ўқувчилар хотираси учун қурилади.

Иккинчи мактаб Иорданияда Исроил оккупациясига қарши курашаётган Фаластин қаршилик ҳаракати курашчиларининг болалари учун барпо этилади.

МУХБИРИМИЗ ДОҒИСТОНДАН ХАБАР ҚИЛАДИ

ЭНГ ИШОНЧЛИ ТИЛСИМ

Доғистон обкомида менга қуйидаги телеграммани кўрсатишди:

— Шу ҳафтада олган жуда кўп телеграммаларимиздан бири.

Телеграмма Тошкентдан келган эди. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети юз берган фалокат муносабати билан Доғистон меҳнаткашларига чуқур таъзия изҳор этган эдилар. Телеграммада шундай дейилган эди: «1966 йил апрелида табиатнинг даҳшатли кучи Тошкентга ғулғула солганда бутун мамлакат ёрдамга келди ва харобазорлар ўрнида янги Тошкент қад кўтарди. Биз ишонамизки, бепоён Ватанимизнинг меҳнаткашлари ёрдамида Доғистондаги зилзила оқибатлари тугатилади».

Буни табиатнинг даҳшатли кучини ўзида синаб кўрган ва ўша оғир кунларида дўст мадади нималарга қодир эканлигини айниқса яққол тушуниб етган кишилар ёзишган эди. Ўзбек халқининг Доғистонга ёрдами балки шунинг учун мана шундай саҳий ва катта бўлса керак. Тошкентликлар Махачқалада умумий ҳажми 20 минг квадрат метр бўлган бир неча кўпқаватли уйлар, 280 ўринли болалар боғчаси, савдо маркази, район буғхонаси қуриб берадилар.

Ҳозироқ Махачқалага Ўзбекистон масъул ходимларининг оператив группаси келиб кетди. Ҳа демай Тошкентдан махсус қурилиш-монтаж поезди келади. У ердан қурилиш материаллари ҳам юборишади. Уйларнинг лойиҳаларини ҳам Тошкентда тузишади.

Зилзиладан кейин кўп ўтмай Доғистон область партия комитети ходимлари билан Чиркей овулида бўлдим. Беш боланинг отаси бўлган шофер Гажи Абдураҳмонов хафа кўринарди. Биз у билан Янги Чиркейда суҳбатлашдик.

— Мен энди одамлар ёрдам бермаса чайла ҳам қуролмайман, — деди у.

Одамлар ҳам Гажи Абдураҳмоновга ўхшаганларга ёрдамга келишди. Бепоён Ватанимизнинг ҳамма бурчакларидан ёғоч, ғишт, озиқ-овқат ортилган составлар Доғистонга кела бошлади. Махачқала аэропортига палаткалар ортилган самолетлар қўниб турибди. Чунки улар ҳозир Доғистонга жуда зарур.

Красноярскдан бу ерга йиғма уй шчитлари, Краснодар ва Ростовдан ўнлаб ғишт терувчилар, сувоқчилар, дурадгорлар келишди. Свердловск ва Иркутск областларидан ёғоч материаллар, Дербентдан эса силлиқланган тош келмоқда.

Доғистонга Оржоникидзедан, Грозний, Нальчикдан қурувчилар етиб келишди, зилзиладан зарар кўрганларга зарур бўлган ҳамма нарсаларни қўшни республикалардан ўнлаб автолавкаларда олиб келиб сотишмоқда. Машиналар бу ерга ун, гўшт, картошка, саноат моллари олиб келиб турибди.

«Дагистанколхозстрой» хоналари ўзига хос штабга айланган. Бу ерга Москва, Липецк, Ростов, Мордовия, Рязань, Ставрополь, Брянск вакиллари қишлоқ қурувчиларига ёрдамга келишди. Улар республика районларида ўз қурилиш ташкилотлари нима қуражакларини белгилаб олдилар.

Шу кунларда Махачқалада СССР Олий Совети депутатлигига номзод композитор Тихон Хренников ўз сайловчилари билан учрашди.

— Бугун Доғистон вакили бўлиш айниқса фахрлидир. Чунки «Доғистонлик» сўзи мамлакатда сабот-матонат ва мардлик рамзи бўлиб қолди, — деди ҳаяжон билан ва ҳаққоний равишда.

Ҳақиқатан ҳам шундай

Шу кунларда сейсмологлар, геофизиклар, геологларнинг ишлари жуда кўп, уларнинг группалари эпицентраль зонада қимматли материаллар тўплаб тадқиқотларни давом эттирмоқдалар. «Махачқала» сейсмик станцияси ҳамон вахтада турибди. Приборлар айниқса кучли силкинишни қайд қилган зилзиланинг дастлабки соатларида станция мудири Людмила Анатольевна Арефьева оғир касал бўлиб ётган эрининг вафот этганлигини эшитди. Ишни давом эттириб, сейсмограммлар маълумотларини анализ қилиш, ўнлаб силкинишларни ўрганиб чиқиш учун жуда катта ирода керак эди. Бу ишда унга ўғли, Доғистон университетининг студенти Сергей ёрдам берди. Натижада станция бир минут ҳам ишини тўхтатмади. Москвадан Арефьеванинг ҳамкасблари етиб келишганда бу ерда нималар бўлаётганлигининг тўлиқ манзараси равшан эди. Бу ҳақда СССР Фанлар академияси Ер физикаси кучли зилзилалар институтининг лаборатория мудири Н. В. Шебалин менга ҳаяжон билан сўзлаб берди.

— Энг қўрқинчлиги орқада қолди, — деди у зилзила ҳақида гапираркан. — Силкиниш кучи энди сўниб бормоқда.

Доғистон яшамоқда, меҳнат қилмоқда, жароҳатларини тузатмоқда. Унинг шимоли-шарқий қисми қурилиш майдончасига айланди. Қурувчилар сафларига юзлаб кўнгилли студентлар келиб қўшилишди. Доғистон университети зилзиладан зарар кўрди. Бинони ремонт қилишни студентлар ўзлари зиммаларига олдилар.

...Зубутль овули яқинида мозор бор. Қабр тошларида 1830 йилги зилзила вақтида бу ерда 60 киши ҳалок бўлган, қолганлар бу даҳшатли фалокатдан кейин бошланган очликдан сўнг ўлганлар, деб ёзиб қўйилган.

Тоғларга бошқача давр келди. Одамлар фалокат олдида энди ёлғиз эмаслар. Уларга ёрдам учун минглаб кишилар — кўп миллатли мамлакатимиздаги қардошлар қўл чўзишди.

Илгари замонларда тоғларда бахтсизликлардан сақланиш учун тилсимлар таъқиб юришарди. Ҳозир одамларимиздаги ҳақиқий тилсим — дўстликдир. У энг ишончли ва энг қадрли тилсимдир.

М. КРЮКОВ,
Махачқала шаҳри («Правда»дан).

МОСКВА. Пойтахтдаги ёш томошабинлар театрида А. Каплернинг «Бўронли йил» пьесаси саҳнага қўйилди. Суратда: ана шу спектаклдан бир кўриниш. Ф. Э. Дзержинский ролида артист О. Горбаченко, Матвеев ролида РСФСР да хизмат кўрсатган артист В. Горелов.

В. Кузьмин фотоси.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

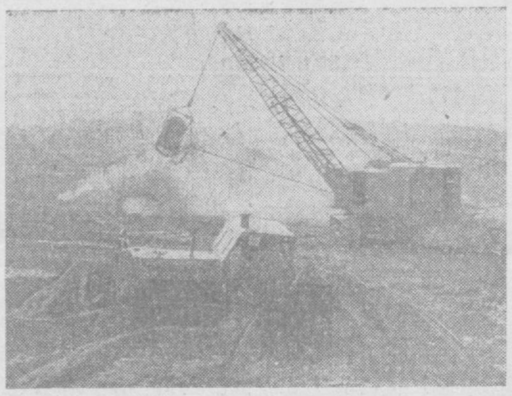

ЧИМКЕНТ ОБЛАСТИ. Қизилқумда иш қизғин. Бу ерда 105 километр узунликда канал бунёд этиляпти. Суратда: канал қурилишида.

А. Идрисов фотоси.

МОСКВА. Мана бу автомашинани пойтахт кўчаларида ҳар куни учратиш мумкин. Аккумулятор ёрдамида ҳаракатга келувчи бу машина 500 килограмм юк кўтара олади. Тезлиги соатига 45 километр. Суратда: янги совет электромобили.

В. Созинов фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

ОБЛАСТЬ ЯНГИЛИКЛАРИ

Янгийўл

УЙ ТЎЙЛАРИ

ШАҲАРДАГИ 3-турар-жой микрорайонида 68 квартирали бино қад кўтарди. Барча қулайликларга эга бўлган бу турар-жойга мебель фабрикаси ишчилари, медицина билим юрти педагоглари кўчиб киришди. Бундан бир неча ҳафта муқаддам фойдаланишга топширилган 44 квартирали янги бинода ҳам уй тўйлари ўтказилмоқда.

Шунингдек, мебель фабрикаси маъмурияти корхона ишчи-хизматчиларининг фарзандлари учун 140 ўринли типовой болалар боғчаси қуриб берди.

ЁЗ ГАШТИ

ЎТГАН йили ташкил этилган махсус ҳарбий спорт лагерида юздан ортиқ бола дам олган эди. Бу йил лагерь кенгайтирилиб, янги хил жиҳозлар сотиб олинди. «Янгийўл» совхози территориясида жойлашган бу оромгоҳда дам олувчи болалар бўш пайтларида совхоз ишчи-хизматчиларига ёрдам беришади.

Шаҳар чеккасида жойлашган сўлим «Пишчевик» пионер лагери ҳам дастлабки ўқувчиларни ўз бағрига олди. Лагерда янгийўллик ўқувчилар билан бирга пойтахт пионерлари ҳам ёзги каникулларини ўтказишади. Ҳозир 600 га яқин ўқувчи сўлим лагерь қўйнида яйраб дам олмоқда.

МАҲСУЛОТ ТУРЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

ҚУРИЛИШ материаллари ва конструкциялари комбинатининг темир-бетон буюмлари заводида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар хили йил сайин ортиб боряпти. Яқинда заводнинг темир-бетон цехида 3Х12 ҳажмдаги плиталар ишлаб чиқарила бошланди. Шунингдек, корхонада «С—4» маркали таянчлар тайёрлаш ҳам йўлга қўйилди.

ШОФЕРЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

«ТОШКЕНТ — ЧИНОЗ» йўлидан Сирдарё кўприги томон бораверишда ғалати иншоотга кўзингиз тушади. Йиғма темир-бетон буюмлари ҳамда ойнадан ишланган бу бинода йўлга чиққан енгил автомашина ҳайдовчиларига хизмат кўрсатилади. Борди-ю, машинанинг бирон қисми бузилиб қолгудек бўлса, мазкур автомотелга мурожаат қилинса бас. Тажрибали слесарлар бир зумда машинани «даволаб» беришади. Шу ернинг ўзида ёғилғи пункти ҳам мавжуд.

Бундан ташқари автомотелда 46 ўринли меҳмонхона ҳам мавжуд. Меҳмонхонада маданий-маиший пунктлар ишлаб турибди.

И. ТОПШЎЛАТОВ.

КАШТАЧИ ҚИЗ

Н. АЪЗАМОВ фотоэтюди.

ШИФОБАХШ ҚЎЛЛАР

(ХАТЛАРНИ ЎҚИБ)

Бу касб эгаларининг меҳнатлари ҳамиша қадрланади. Шифокор деган ном эгаси улар.

«Шифокор Шукур ака Толиповни совхоздагилар яхши билишади, — деб ёзади газетхон Х. Каримов. — Унинг 2-«Оҳангарон» совхозида жойлашган шифохонага раҳбарлик қилаётганига ҳам бир неча йил бўлиб қолди. Тиниб-тинчимас ва тадбиркор шифокор ташаббуси билан касалхона саҳни кенгайди. Янги бўлим ва лабораториялар очилди. Ҳозир эса болалар учун алоҳида корпус қуриляпти...».

Редакциямизга келаётган хат-хабарларнинг орасида шифокорларимиз меҳнатини улуғловчи мактублар ҳам анчагина. Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли ўқув тажриба хўжалиги касалхонасида медицина хизмати яхши йўлга қўйилган. Тажрибали врач А. Мўминов ҳам шу ерда ишлайди. Унинг қўлида кўплаб беморлар даво топди. Бу ҳақда ўртоқ М. Долимов ўзининг «Шифокор» деган мақоласида ҳикоя қилади.

Мана бу мақолага «Шифокорларга тасанно» деб сарлавҳа қўйилибди. Унда Ўрта Чирчиқ районидаги Қорахитой қишлоғида жойлашган касалхона бош врачи Т. Бўрибековнинг жўшқин фаолияти баён қилинган.

— Бу моҳир шифокор кўпчиликнинг иззат-ҳурматини қозонган, — деб ёзади газетхон Т. Хушназаров — қўлида даволанган кишилардан кунда кунора хат олиб туради. Ўртоқ Т. Бўрибеков ташаббуси билан бу ерда ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Газетхонлардан А. Қодиров (Тошкент), А. Отбосаров (Бўстонлиқ), О. Хушназаров (Ўрта Чирчиқ), П. Тожиев (Ўрта Чирчиқ)лар йўллаган хатларда ҳам ишчан ва меҳрибон шифокорлар меҳнат фаолияти қаламга олинган. Буларнинг бирида Бўка районидаги Оқтепа қишлоғи касалхонасининг ҳамшираси Д. Муртозоева тўғрисида ҳикоя қилинса, яна бирида Бўстонлиқ районидаги Хондайлиқ қишлоғининг фельдшери Р. Йўлдошевнинг шу кунларда қилаётган ишлари тўғрисида гап боради. Учинчисида Оҳангарон шаҳридаги пластмасса буюмлари ва қурилиш материаллари комбинати ҳузуридаги саломатлик пунктининг намунали ишлари баён қилинса, навбатдагисида Ўртачирчиқлик шифокор А. Манноҳов, Х. Ғофуров ва Т. Рисқуловлар меҳнатлари улуғланади.

«Ўзбекуголь» комбинати медицина-санитария қисмининг тажрибали шифокори Н. Файзуллаев меҳнатда бахт топганлардан. Унинг ҳаёт йўли ҳақида ҳаваскор мухбир А. Царьков бизга ёзиб юборган.

Шунингдек, редакциямиз Т. Урунов (Чирчиқ), А. Қорахўжаев (Оржоникидзе райони), Д. Иноятова (Тошкент), Т. Шералиев (Оҳангарон), И. Уринбоев (Янгийўл), Б. Сайдалиев (Калинин райони) ва бошқа ўртоқлардан ҳам шифокорлар меҳнатини мадҳ этувчи материаллар олди. Бу ва шунга ўхшаш бошқа хатларни ўқиганда тажрибали жонкуяр шифокорларимизга яна бир бор раҳматлар айтгинг келади. Чиндан ҳам улар саломатлигимизнинг ҳақиқий посбонларидир.

ЖУРНАЛИСТЛАРГА МУКОФОТЛАР

Ўзбекистон Журналистлар Союзи правлениеси республика журналистлари ижодий фаолиятини рағбатлантириш мақсадида Ленинга бағишланган ва жамоатчиликка кенг манзур бўлган энг яхши журналистик ишлар учун ҳар йили бериладиган бешта мукофот таъсис қилди.

Мукофотларни берувчи комиссия конкурсга тақдим этилган ишларни кўриб чиқиб, қуйидагиларнинг ҳар бирига 200 сўмдан мукофот беришга қарор қилди:

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коллективига — 1969 йилда «Ленинча миллий сиёсат тантанаси» деган рубрика остида эълон қилинган публицистик ва назарий мақолалар цикли учун.

Журналистлардан А. Забровский, Ю. Ряженцев, А. Танхельсон, Д. Биховскийлардан иборат «Правда Востока» газетаси редакциясининг пропаганда бўлимига, «Ленин жумаликлари» тематик саҳифалар учун.

«Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» номли телеэшиттириш авторларига — Тошкент телевидение студияси «Ёшлик» редакциясининг бош редактори Элбек Мусаев ва режиссёр Эргаш Каримовга.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Радио-эшиттириш ва телевидение Давлат Комитети республика радиоэшиттиришига «Ленин ва Ўзбекистон» радио кунлари цикли учун ва чет мамлакатлар учун эшиттириш бошқармасига — «Ленин ва Шарқ» номли эшиттиришлар цикли учун, Ўрта Осиё республикалари ҳамда Қозоғистон радиофестивали учун.

«Ёш ленинчи» газетасининг очеркисти М. Раҳмонов ва «Комсомолец Узбекистана» газетасининг ходими А. Шунин конкурсда актив қатнашганликлари учун Ўзбекистон Журналистлар Союзининг ёрлиғи билан мукофотландилар.

1969—1970 йилларда матбуотда ҳарбий ватанпарварлик темасини яхши ёритганлик учун «Комсомолец Узбекистана» газета редакцияси коллективига Ўзбекистон Журналистлар союзининг кўчма мукофоти ва 200 сўм пул мукофоти берилди.

(ЎзТАГ).

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ПЕШҚАДАМЛАР АНИҚЛАНМОҚДА

Жаҳон чемпионатида финалчилар иккитадан ўйин ўтказишди.

Группаларда пешқадамлар аниқлана бошланди. БИРИНЧИ ГРУППАДА Мексика ва СССР командалари пешқадам бўлиб олишди.

Совет Иттифоқи терма командаси Бельгия футболчилари билан бўлган ўйинга «Фақат, ғалаба!» шиори билан тушди. Ватандошларимиз бу масъулиятли учрашувни ҳужумкорлик руҳида ўтказиб, 4:1 ҳисобида ғалабага эришдилар. Тўпларни биринчи таймда Бишовец, танаффусдан сўнг Асатиани, яна Бишовец, Хмельницкий киритдилар. Учрашув тугашига тўрт минут қолганда бельгияликлар ҳужумчиси Ламберт биргина жавоб тўпи киритишга муваффақ бўлди. Эртаси куни мексикаликлар Сальвадор футболчиларини осонгина мағлубиятга учратдилар — 4:0.

ИККИНЧИ ГРУППА вакиллари — Швеция—Исроил ўйини кутилмаган натижа билан тугади. Учрашувнинг биринчи бўлимида ҳисоб очилмади. Танаффусдан сўнг шведлар бир тўп киритиб, олдинга ўтиб олган эдилар, лекин шу заҳоти Исроил командаси ҳисобни 1:1 қилди. Бир очкони бой берган Швеция терма командаси олдида чорак финалга чиқиш вазифаси жуда мушкул бўлиб қолди. Негаки бир кун аввал иккита собиқ жаҳон чемпионлари — Италия—Уругвай терма командалари ўзаро дуранг ўйнаб (0:0), учтадан очко тўплаб олишган эди.

Барча футбол мухлислари Гвадалахара шаҳрида бўлаётган «жанг»ларни зўр қизиқиш билан кузатиб туришибди. Футбол мутахассислари янги чемпион шу учинчи группадан чиқади деб башорат қилмоқда. Бу фикр бежиз айтилаётгани йўқ. Икки марта жаҳон чемпиони бразилияликлар ва ҳозирги чемпион Англия терма командаси жуда яхши спорт формасида. Бу икки команданинг ўтган якшанба куни бўлган ўйинини футбол шарҳчилари «муддатидан олдинги финал мусобақаси» деб баҳолашди. Матч олдидан англияликлар тренери Альф Рамсей «ўйин қандай натижа билан тугашидан қатъий назар биз яна учрашамиз» деди 21 июндаги финал ўйинга ишора қилиб. Бразилияликлар тренери Загало эса «бизни 1:0 ҳисобидаги ғалаба ҳам қаноатлантиради» деб башорат қилди. Ўйин инглизларнинг активлиги билан бошланди. Улар Жанубий америкаликлар дарвозаси олдида бир неча хавфли ҳолатлар вужудга келтирдилар. Учрашув бошларидаги бир вазиятни ҳисобламаганда Англия терма командаси ҳимояда аниқ ўйнади. Чемпионлар Пеле, Тостао, Жаирзиньога ўйин беришмади. Танаффусдан сўнг вазият бирмунча ўзгарди. Ўйин суръати пасайди. Бу бразилияликларга қўл келди. 15-минутда Тостао—Пеле—Жаирзиньо комбинацияси гол билан якунланди. Инглизлар ҳисобни тенглаштириш учун кўп уринган бўлсалар ҳам мағлубиятдан қутила олмадилар. Энди бу группада Бразилия ягона пешқадам бўлиб қолди. Англия ва Руминияда иккитадан очко бор. (Руминлар бир кун аввал Чехословакия терма командасини 2:1 ҳисобида енгган эдилар). Энди чорак финалга бу икки командадан қайси бири чиқишини Бразилия—Руминия, Чехословакия—Англия ўйини кўрсатади.

ТЎРТИНЧИ ГРУППАДА эса чорак финалчилар муддатидан илгари маълум бўлди. Марокаш футболчиларини 3:0 ҳисобида енгган Перу ва Болгария терма командасидан устун чиққан ГФР (2:5) вакиллари тўрттадан очко тўпладилар. Бу группада биринчи ўрин кимга тегиши масаласигина муаммо. Бу саволга 10 июнь куни ГФР—Перу бахси жавоб беради.

Ҳозир тўртта команда — Сальвадор, Чехословакия, Марокаш ва Болгария футболчилари «олтин маъбуда»дан умидларини уздилар. Қолган командалар эса 10 ва 11 июнда группаларда бўладиган охирги ўйинларга умид боғлашмоқда.

1-группа			
Мексика	—	4:0	3
СССР	—	4:1	3
Бельгия	—	4:4	2
Сальвадор	—	0:7	0

2-группа			
Уругвай	—	2:0	3
Италия	—	1:0	3
Швеция	—	1:2	1
Исроил	—	1:3	1

3-группа			
Бразилия	—	5:1	4
Англия	—	1:1	2
Руминия	—	2:2	2
Чехословакия	—	2:6	0

4-группа			
Перу	—	6:2	4
ГФР	—	7:3	4
Болгария	—	4:8	0
Марокаш	—	1:5	0

«ПОЛИТОТДЕЛ» ҒАЛАБАСИ

«Политотдел» футболчилари мамлакат биринчилигининг навбатдаги учрашувида Иркутскнинг «Аэрофлот» командасини қабул қилиб, 2:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. «Нефтяник» — «Локомотив» (Челябинск) — 0:0, «Трактор» — «Иртиш» 0:1 ҳисобида тугади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
13.00 дан — Москва кўрсатади.
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 — Болалар учун мультфильм. 18.40 — Теле-янгиликлар. 18.55 — Бизнинг интервью. 19.10 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.15 — Ю. Яковлев. «Нури дийдам, Володя» (Охунбобоев номидаги Республика ёш томошабинлар театрининг спектакли). 21.30 — Декада кундалиги (Фрунзедан олиб кўрсатилади). 21.40 — «Беш йиллик — муддатидан илгари!». 22.00 — «Оқибат» (Бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида: 18.30 — «Ажойиботлар оламида». 19.00 — Абитуриентлар учун математика.
20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
20.00 — Классик музика саҳифалари (ўзбек тилида).
Рус тилида: 20.40 — «Азимут» — Туристик-ўлкашунослик клуби. 21.10 — А. Н. Островский. «Ўрмон» (Фильм-спектаклнинг биринчи қисми).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/VI да Лайли ва Мажнун, 10/VI да Севги тумори.
ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/VI да Мирзо Улуғбек, 10/VI да Паранжи.
МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/VI да Гавҳари шамчироқ, 10/VI да Нурхон.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА
Сайҳа — САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 3 кеч 6 да).
Оила бахти (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4, кеч 8 да), Жазда фақат қизлар (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9.45 минутда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».
Халоскорлик (2 серия) — «ЧАЙКА» (кеч соат 8 яримда).

ЁЗГИ БИНОДА
(кеч соат 8.45 ва 10.30 минутларда бошланади)
Сайҳа — «ФЕСТИВАЛЬ».
Муҳаббатнома (2 серия) — «ХИВА».
Жазда фақат қизлар — ТЕЛЬМАН номли.

РАДИОЭШИТУВЧИЛАР ВА ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Агар сизнинг ҳафталик «ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ» РАДИО ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ ПРОГРАММАСИГА обунангиз тугаган бўлса, Сиз яқин кунлар ичида иккинчи ярим йил учун ОБУНА БЎЛИШИНГИЗ МУМКИН
Ўзбекистон ССР алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

Ўзбекистон ССР автотранспорт министрлиги «ЎЗРЕМСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ ТОШКЕНТ РЕМОНТ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ ТУГАТИЛАДИ
Даъволар — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетарский кўчаси, 4 уй, телефон 1336801.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИРОВ НОМЛИ 3-НОН ЗАВОДИГА
нон ёпувчилар, паркашлар, хамирчилар, нон тахловчилар, нон ортувчилар, фаррошлар, 3-4-5 разрядли токар ва пайвандчилар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Байнал-Минал кўчаси, 16 уй, кадрлар бўлими (2, 3, 6, 7 троллейбуслар, 12, 14, 11, 13, 27, 29, 30, 48, 51 автобусларнинг «Беруний майдони» бекати). Телефонлар: 777206, 777210.

ТОШКЕНТ ЛАК-БЎЁҚ ЗАВОДИГА
катта кассир, ҳисоблаш машинасига операторлар, машинистка, лаборантлар, аппаратчилар, слесарлар, токарлар, фрезерчилар электр монтёрлар, электр погрузкага шофёрлар, газ-электр пайвандчилар, упаковкачилар, юкчилар, ёрдамчи ишчилар, қоровуллар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Огородний кўчаси, 9-уй.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Г. 1662. ИНДЕКС — 64697. Р. 12677